"ഭരണഭാഷ മാതൃഭാഷ"

ICDS/A3-15704/2020

വനിത ശിശു വികസന ഡയറക്ടറേറ്റ്
പൂജപ്പുര, തിരുവനന്തപുരം.
തീയതി: 12.02.2021
ഇ-മെയിൽ: directorate.wcd@kerala.gov.in
ഫോൺ നം: 0471-2346534

വനിത ശിശു വികസന ഡയറക്ടർ

എല്ലാ സിഡിപിഒമാർക്കും

സർ,

വിഷയം: വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ് - ഐസിഡിഎസ് - കുട്ടികൾക്കായുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ LSGD യുമായി സഹകരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നത് - സംബന്ധിച്ച്

സൂചന:

കുട്ടികളിലെ സമഗ്ര വികസനം കണക്കിലെടുത്ത് അവർക്ക് ആവശ്യമായ സേവനങ്ങൾ തക്ക സമയത്ത് എത്തിക്കുന്നത് വകുപ്പിന്റെയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ചുമതലയാണ്. ഇതിലേയ്ക്കായി 18 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്കായി നടപ്പിലാക്കാവുന്ന നൂതന ആശയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി സ്പെഷ്യൽ പ്രോജക്ടുകളുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി നിർവ്വഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പഞ്ചായത്തിന്റെ പ്രോജക്ടുകളിൽ ഇവ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുകയും, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖാന്തിരം വിവിധ വകുപ്പുകളുമായി ഏകോപിപ്പിച്ച് പ്രസ്തുത പദ്ധതികൾ പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ച് നടപ്പിലാക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്. തയ്യാറാക്കിയ നൂതന ആശയങ്ങളുടെയും പദ്ധതികളുടെയും പകർപ്പ് ഇതോടൊപ്പം ഉള്ളടക്കം ചെയ്യുന്നു.

വിശ്വസ്തതയോടെ,

വനിത ശിശു വികസന ഡയറക്ടർക്കുവേണ്ടി

P/21

കുട്ടികളുടെ സമഗ്ര വികസനത്തിനായി കേരള സർക്കാർ വനിതാ ശിശു വികസന വകുപ്പ് തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വുകപ്പുമായി സംയോജിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികളും, നൂതന ആശയങ്ങളും

ആമുഖം

കുട്ടികളുടെ സമഗ്ര വികസനം ഓരോ സർക്കാരിൻറെയും അതീവ പ്രാധാന്യമുള്ള ചുമതലയാണ്. കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങള് സംരക്ഷിക്കുന്നതിനൊപ്പം അവർക്ക് ആവശ്യമായ സേവനങ്ങള് തക്ക സമയത്ത് എത്തിക്കുക് എന്ന സുപ്രധാന ചുമതല ഓരോ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും നിക്ഷിപ്തമാണ്. തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങള്ക്ക് വിവധ വകുപ്പുകളും ആയി സംയോജിപ്പിച്ച് കൊണ്ട് കുട്ടികൾക്കായുള്ള വിവിധ സേവന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.

1975 ഒക്ടോബർ 2 മുതല്‍ സംയോജിത ശിശു വികസന പദ്ധതിയുടെ സേവനങ്ങള് കാലാനുസൃതമായ പല നൂതന ആശയങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പദ്ധതികള് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള 258 ശിശു വികസന പദ്ധതി ഓഫീസുകളിലൂടെ 33115 അങ്കണവാടികൾ വഴി വകുപ്പിന്റെ സേവനങ്ങള് തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കൂടി സഹകരണത്തോടുകൂടി ഗുണഭോക്താക്കളിലേയ്ക്ക് എത്തിക്കുന്നു.

ഗുണഭോക്തൃ വിഭാഗം

1) കൌമാര പ്രായക്കാർ
2) ശിശുക്കൾ (6 വയസ്സില് താഴെയുള്ളവർ)
3) ഗർഭിണികൾ / മുലയൂട്ടുന്ന അമ്മമാർ
4) 15 നും 45 നും ഇടയില് പ്രായമുള്ള സ്ത്രീകള്

ശിശു വികസന മേഖല ഊന്നൽ നൽകേണ്ട പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങള്

- ന്യൂന പോഷണം
- ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങള്
- കൌമാരക്കാരുടെ ശാരീരിക / മാനസിക/ സാമൂഹ്യവുമായ പ്രശ്നങ്ങള്
- പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമുല്ള കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ

ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- 0-6 വയസ്സുവരെയുള്ള കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യ പോഷണ നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നു
- കുട്ടികലുടെ ശാരീരികവും മാനസികവും സാമൂഹ്യവുമായ വികസനത്തിന് അടിത്തറ പാകുക
- കുട്ടികളിലെ മരണ നിരക്ക് / രോഗാതുരത / ന്യൂനപോഷണം / സ്കൂൾ കൊഴിഞ്ഞുപോക്ക് എന്നിവയുടെ തോതു കുറക്കുക.
- കുട്ടികളുടെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് മറ്റു വകുപ്പുകളുമായുള്ള സംയോജിത പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- ആരോഗ്യ പോഷണ വിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെ കുഞ്ഞിന്റെ ആരോഗ്യ പോഷണ നിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് അമ്മമാരെ പ്രാപ്തരാക്കുക.

<u>സേവനങ്ങൾ</u>

- അനുപൂരക പോഷകാഹാരം
- രോഗപ്രതിരോധ കുത്തിവെയ്പ്പ്
- ആരോഗ്യ പരിശോധന
- പരാമർശസേവനങ്ങൾ
- അനൌപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസം
- ആരോഗ്യപോഷണ വിദ്യഭ്യാസം

<u>പദ്ധതികളും, നൂതന ആശയങ്ങളും</u>

6 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്കായി തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങല് മുഖാന്തിരം നടപ്പിലാക്കാവുന്ന പദ്ധതികൾ

പദ്ധതിയുടെ പേര്	ഗുണഭോക്താക്കൾ	ലക്ഷ്യം	സേവനങ്ങൾ	ലഭ്യമാകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ	**നിർവ്വഹണം** (അതാത് വർഷങ്ങളിൽ LSGD Planനുമായി സഹകരിച്ച് ഇറക്കുന്ന മാർഗ്ഗരേ പ്രകാരം നിർവ്വഹണം നടത്തേണ്ടുന്നതാണ്) LSGD യിലെ നിർവ്വഹണ ചുമതല വഹിക്കുന വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ / വിഭവ സ്രോതസ്സ്
1 .അനുപൂരക പോഷകാര പദ്ധതി	3 മാസം – 3 വയസ്സ് വരിയുള്ള കുട്ടികൾ 6 മാസം മുതൽ 6 വയസ്സ വരിയുള്ള കുട്ടികൾ	പോഷണ നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുക micro / macro nutrient defficency കുറയ്ക്കുക കുഞ്ഞുങ്ങളിൽ സമീകൃതാഹാരം ഉറപ്പു വരുത്തുക 4 ഗുരതര പോഷകക്കുറവ് നിരക്ക് കുറയ്ക്കുക 5 വർച്ച മുരടിപ്പ് തോത് കുറക്കുക	6 മാസം മുതൽ 3 വയസ്സ വരുരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് നൽകുന്ന അമൃതം ന്യൂട്രീമിക്സ് 3 മുതല് 6 വയസ്സ വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് 1- <u>പ്രഭാതഭക്ഷണം</u> <u>– </u>ഇഡ്ഡലി, സാമ്പാർ, ചപ്പാത്തി മുട്ട, വെജ് കറി, ഉപ്പുമാവ്, കടനമിഠായി, റാഗികുറുക്ക്, അവൽ വിളയിച്ചത്, എള്ളുണ്ട, പാൽ	അങ്കണവാടി കൾ	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ്/ LSGD നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ • ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് – ICDSസൂപ്പർർവൈസേഴ്സ് • ബ്ലോക്ക് മുനിസിപ്പാലിറ്റി, കോർപ്പോറേഷൻ – CDPO LSGD പ്ലാൻ ഫണ്ട്, കേന്ദ്ര വിഹിത, ബ്ലോക്ക് വിഹിതം. മുട്ടവിതണം – പരാമർശം: പദ്ധതി നമ്പർ 13

			ഉച്ചഭക്ഷണം – കഞ്ഞി, പയർ, ചോറ്, പച്ചക്കറി വിഭവങ്ങൾ General ഫീഡിംഗ് ഉപ്പുമാവ്, പായമം, പയർ, കടല എന്നിവ വേവിച്ചത്, അവൽ വിളയിച്ചത്		
ഗുരുതര 6 പോഷകക്കുറവുള്ള കുട്ടികൾക്കായുള്ള Therapeutic diet (ചികിത്സ ഭക്ഷണക്രമം	ഗുരുതര പോഷണക്കുറവുള്ള കുട്ടികൾക്കായുള്ള Therapeutic diet (ചികിത്സ ഭക്ഷണക്രമം	Therapeutic diet ലൂടെ ഗുരുതര പോഷകക്കുറവ് പരിഹരിക്കുക	Nutriclinic കളില്ർ വളർച്ച നിരീക്ഷണം നടത്തൽ ളുക്കക്കുറവ് പരിഹരിക്കപ്പെട്ട ന്ന ഭക്ഷണക്രമം നിർദ്ദേശിക്കുക	Nutri clinic, അങ്കണവാടികളിൽ	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ് നിർഹണം – CDPO സ്രോതസ്സ് – ബ്ലോക്ക് / Corporation Fund
3) Baby Gym & Yoga training	3 വയസ്സ് – 6വയസ്സ് വരിയുള്ള കുട്ടികൾ	കുട്ടികളുടെ ശാരീരിക ക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുക, postural correction, cardio vascular exercise	അംഗീകൃത കായിക പരിശീലകർ നേതൃത്വത്തില്ർ പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ കേഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് പരിശീലനം	പഞ്ചായത്ത് തല Baby Gym	വനിത ശിശു വികസ വകുപ്പ് / LSGD അടിസ്ഥാന സൌകര്യം- LSGD –AE നിർവ്വഹണവും മേൽനോട്ടവും അംഗീകൃത കായിക പരിശീലകർ ആയുഷ് പദ്ധതിയുമായി ചേർന്ന് ആരോഗ്യ വകുപ്പ്
4) അങ്കണവാടി അടിസ്ഥാന സൌകര്യം	3 വയസ്സ് – 6വയസ്സ് വരിയുള്ള കുട്ടികൾ	ശിശു സൌഹൃത അങ്കണവാടി കെട്ടിടവും ചുറ്റുപാടും ഉറപ്പാക്കുക	ശിശു സൌഹൃദാന്തരീക്ഷം, സുരക്ഷിതമായ കെട്ടിടം	അങ്കണവാടി കൾ	വനിത ശിശു വികസ വകുപ്പ് / LSGD നിർവ്വഹണം – AE
5) Parental & premarital Counselling	18 ന മുകളില് പ്രായമുള്ളവർ	ആരോഗ്യകരമായ കുടുംബ ബന്ധങ്ങളില്ലടെ , ഗാർഹിക പീഡനം,	കൌൺസലിംഗ്, പരാമർശ സേവനങ്ങൾ, നിയമാവബോധ ക്ലാസ്സുകളും നിയമ	Panchayath തല Premarital Centers	വനിത ശിശു വികസ വകുപ്പ് / LSGD അടിസ്ഥാന സൌകര്യം LSGD AS നിർവ്വഹണ മേൽ നോട്ടം – AS I E C – വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ്

		കുടുംബങ്ങളിലെ അക്രമവാസന എന്നിവ കുറക്കുക, നിയമാവബോധം വളർത്തിയെടുക്കുക, Effective parenting നായി ഉള്ള അവലോകന ക്ലാസ്സ്	സേവനങ്ങള്‍ Help Line		
6) Smart അങ്കണവാടികൾ	3 yrs to 6 yrs	അത്യാധുനിക സൗകര്യങ്ങളോട്ടു കൂടിയ അങ്കണവാടി കെട്ടിടം	അത്യാധുനിക സൗകര്യങ്ങളോട്ടു കൂടിയ കെട്ടിടം കളിയുപകരണങ്ങൾ കളിസ്ഥലം നീന്തൽ കുളം മുതിർന്നപൗരന്മാർക്കും കൗമാര പ്രായക്കാർക്കും വേണ്ടിയുള്ള റെക്രിയേഷൻ സ്പേസ് , അനൌപചാരിത വിദ്യാഭ്യാസം, SNP, പ്രതിരോധം കുത്തിവയ്പ്പ്, വർച്ചാ നിരീക്ഷണം	അങ്കണവാടി കൾ	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ്, സി ഡിപിഒ LSGD
7) ന്യൂട്രി ഗാർഡൻ	3 yrs to 6 yrs കൌമാരക്കുട്ടികൾ	കുട്ടികളെ പ്രകൃതിയോടടുപ്പിക്കുക, ജൈവപച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹനം, കുട്ടികൾക്ക് ആരോഗ്യം – കൃഷി ചെയ്യുന്നതിലൂടെ കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് സൂക്ഷ്മ പേശി വികാസം, സാമൂഹ്യ വൈകാരിക വികാസം എന്നിവ സാധ്യമാകുന്നു	വിഷരഹിത പോഷക സമൃദ്ധമായ പച്ചക്കറി ലഭ്യത	അങ്കണവാടി കൾ	വനിത ശിശു വികസ വകുപ്പ് / LSGD കൃഷി വകുപ്പ് - നിർവ്വഹണം – കൃഷി ഓഫീസർ
8) കലാമേളകള് / ബാല മേളകൾ	3 yrs to 6 yrs	കുട്ടികളിലെ സർഗ്ഗ വാസന വളർത്തുക	സർഗവാസന പ്രകടമാക്കുന്നതിനുള്ള വേദിയൊരുക്കൽ,	അങ്കണവാടി കൾ	വനിത ശിശു വികസ വകുപ്പ് / LSGD നിർവ്വഹണം – ICDS Supervisor

			കഴിവുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ		
9) വാഹന സൌകര്യം (അങ്കണവാടി കുട്ടികൾക്ക് / പഞ്ചായത്ത് തലം)	3 yrs to 6 yrs	അങ്കണവാടി പ്രിസ്കൂൾ സേവനങ്ങൾ അർഹരായ എല്ലാ കുട്ടികളിലും എത്തിയ്ക്കാൻ	പഞ്ചായത്ത് പരിധിയ്ക്കുള്ളിൽ വാഹന സൌകര്യം ലഭ്യമാക്കൽ	അങ്കണവാടി കൾ	LSGD / നിർവ്വഹണം – പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി
10) മോഡൽ/ 3 G അങ്കണവാടി	3-6, കൌമാരകുട്ടികൾ, വയോജനങ്ങൾ	മൂന്ന് തലമുറകൾക്കായുള്ള സേവനങ്ങൾ അങ്കണവാടി എന്ന ഒറ്റക്കുടക്കീഴിൽ കൊണ്ടുവരുക	അങ്കണവാടി തല സേവനങ്ങൾ കൌമാരക്കാർക്കായി കൌൺസിംഗ്, സ്കിൽ ട്രെയിനിംഗ് വയോജനങ്ങൾക്കായി ആരോഗ്യ – വിനോദ സേവനങ്ങൾ	അങ്കണവാടി കൾ	വനിത ശിശു വികസ വകുപ്പ് / LSGD നിർവ്വഹണം – CDPO / ICDS Supervisor/ പഞ്ചായത്ത്/ Bloc / Corporation/ Minicipality
11) Special Anganwadi Centers	3-6 yrs Normal and Differently abled children	കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് സാമൂഹ്യ വൈകാരിക വികാസം , ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സമഗ്ര വികസനം, എന്നിവ സാധ്യമാകുന്നു	ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളെയും മറ്റ് കുട്ടികളോടൊപ്പം സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിൽ എത്തിയ്ക്കുന്നതിന്	Special Anganwadi Centers	വനിത ശിശു വികസ വകുപ്പ് / LSGD KSSM / NISH / CDC നിർവ്വഹണം – ICDS Supervisor MONITORING : CDPO
12) മുട്ടക്കോഴി വളർത്തൽ	അങ്കണവാടി പ്രീസ്കൂൾ കുട്ടികള്, അമ്മമാർ	ന്യൂന പോഷണ പരിഹാരം, വനിത ശാക്തീകരണം	പ്രഭാത ഭക്ഷണത്തിൽ 1 മുട്ട നൽകുക, അംഗനവാടി ഗുണഭോക്താവിന്റെ രക്ഷാകർത്താവിന സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭം	അങ്കണവാടി കൾ	LSGD , കുടുംബശ്രീ നിർവ്വഹണം – AS, ICDS supervisor

6 മുതല് 18 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങല് മുഖാന്തിരം നടപ്പിലാക്കാവുന്ന പദ്ധതികൾ

പദ്ധതിയുടെ പേര്	ഗുണഭോക്താക്കൾ	ലക്ഷ്യം	സേവനങ്ങൾ	ലഭ്യമാകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ	**നിർവ്വഹണം** (അതാത് വർഷങ്ങളിൽ LSGD Planനുമായി സഹകരിച്ച് ഇറക്കുന്ന മാർഗ്ഗരേ പ്രകാരം നിർവ്വഹണം നടത്തേണ്ടുന്നതാണ് LSGD യിലെ നിർവ്വഹണ ചുമതല വഹിക്കുന്ന വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ / വിഭവ സ്രോതസ്സ്
1)കളിസ്ഥലം (കളിത്തട്ട്	Up to 18 years	കായികക്ഷമത വികസിപ്പിയ്ക്കൽ, കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് സൂക്ഷ്മ പേശി വികാസം, സാമൂഹ്യ വൈകാരിക വികാസം എന്നിവ സാധ്യമാകുന്ന	ചെറുപ്രായത്തിലെ കുട്ടികളിലെ കായികമായ കഴിവുകൾ കണ്ടെത്തി പരിശീലകന്റെ സഹായത്തോടെ കഴിവുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ	പഞ്ചായത്ത് തല കളിസ്ഥലം	LSGD / വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് നിർവ്വഹണം – HM മോണിട്ടറിംഗ് – കായികാധ്യാപകൻ
2) School Counselling	സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികള്	കുട്ടികളിലെ മാനസിക പിൻതുണയും ആരോഗ്യവും ഉറപ്പു വരുത്തുക	കൌൺസിലിംഗ്, referral services, (ബോധവത്കരണ ക്ലാസ്സ് (teacher മാർക്കും parents, students	സ്കൂളുകൾ	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ് – സി ഡി പി ഒ ചെയ്യേണ്ടവ – സർക്കാർ / aided, unaided സ്കൂളുകളിലെ counseling സേവനങ്ങള് ഏകോപിപ്പിക്കുക
3) ബാല സൌഹൃദ പഞ്ചായത്ത്	6 months – 18 years	കുട്ടികളുടെ സമഗ്ര വികസനം	കുട്ടികളുടെ സമഗ്ര വികസനത്തിനായുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ സംയോജിപ്പിച്ച നടപ്പിലാക്കാം	അങ്കണവാടി, സ്കൂള്	അങ്കണവാടി – ഐസിഡിഎസ് സൂപ്പർവൈസർ സ്കൂൾ - എച്ച് എം പഞ്ചായത്ത് Assistant Secretary
4) Napkin Vending machine & incinerator	സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾ	ആർത്തവ ശുചിത്വം ഉറപ്പു വരുത്തുക	എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും Vending machine & incinerator സ്ഥാപിക്കുക	സ്കൂൾ	വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് –എച്ച് എം Monitoring - Schoold Counsellors

5) മുക്തി	സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികള്	ലഹരി ഉപയോഗം cybercrime എന്നിവയ്ക്കെതിരെ അവബോധം വളർത്തുക / referral services	എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ cybercrime , ലൈംഗീകാതിക്രമം, ലഹരി അവബോധക്ലാസ്സുകൾ, കൌൺസിലിംഗ്, referral services	സ്കൂൾ	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ്, പോലീസ്, Excise, Child line, LSGD Implementation - School Counsellors
6) അനീമിയ സ്ക്രീനിംഗ് ക്യാമ്പ്	സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികള്	കുട്ടികളിലെ വിളർച്ച നിരക്ക് കുറയ്ക്കുക	അനിമിയ സ്ക്രീനിംഗ് ക്യാമ്പ് / referral services	സ്കൂൾ, Nutrition Clinic	വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് – എച്ച് എം Implementation – HM ആരോഗ്യ വകുപ്പ് Monitoring – School Health Nurse Service Provider – Nutrition Clinic
7) കൗമാര ക്ലബ്ബ് നവീകരണം ശാക്തീകരണം	Boys & Girls	കൗമാര ക്ലബ്ബ് ശാക്തീകരിക്കുക	കൗമാരക്കാരായ കുട്ടികളുടെ സമഗ്ര വികസനം ഉൾപ്പെടുത്താവുന്ന വിഷയങ്ങൾ ,പരിശീലനം- Spoken English, Career guidance, PSC coaching, Art forms /Craft forms Board games, Life skill training, അവകാശങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും, എന്റെ ശരീരം	അങ്കണവാടി	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ് – ഐസിഡിഎസ് സൂപ്പർവൈസർ

			Community vigil volunteer		
8) DARE Kids Project Dutiful, Aware and Responsible Kids	സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികള്	കുട്ടികളിലെ സമഗ്ര വികസനം, ഉത്ബോധനം	നിര്ബന്ധമായി -Water Bell എല്ലാ മണിക്കൂറിലും വെള്ളം കുടിക്കുക -ഉച്ച ഭക്ഷണത്തിൽ ഒരു പച്ചക്കറി ഉറപ്പാക്കുക സ്വയരക്ഷാ പരിശീലനങ്ങൾ - ഉത്തരവാദിത്വ ബോധം വളർത്തിയെടുക്കുക , ഉദ. സ്കൂൾ പരിസരം ശുചയാക്കൽ, മുതിർന്ന പൗരനെ സഹായിക്കൽ, ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരെ സഹായിക്കൽ പാചകം അഭ്യസിക്കാൻ പാത്രം കഴുകൽ,	LSGD	പഞ്ചായത്ത് , വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ് Implementation – CDPO School HM. Student Volunteers delegated for DAR and Trained instructors for Self defense training

ഭിന്നശേഷിക്കാരായ ആളുകൾക്ക് തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങള് മുഖാന്തിരം നടപ്പിലാക്കാവുന്ന പദ്ധതികൾ

പദ്ധതിയുടെ പേര്	ഗുണഭോക്താക്കൾ	ലക്ഷ്യം	സേവനങ്ങൾ	ലഭ്യമാകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ	**നിർവ്വഹണം** (അതാത് വർഷങ്ങളിൽ LSGD Planനുമായി സഹകരിച്ച് ഇറക്കുന്ന മാർഗ്ഗരേ പ്രകാരം നിർവ്വഹണം നടത്തേണ്ടുന്നതാണ് LSGD യിലെ നിർവ്വഹണ ചുമതല വഹിക്കുന്ന വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ / വിഭവ സ്രോതസ്സ്

1)ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് സ്കോളർഷിപ്പ്	-പ്രീ സ്കൂൾ മുതല് ഹയർസെക്കഡറി തലം വരെ -കോളേജ് തലം	ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ഔപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പാക്കൽ	പഠിയ്ക്കുന്ന ക്ലാസ്സിന്റേയും ഭിന്നശേശിയുടേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രതിമ്സം നിശ്ചിത തുക ഗുണഭോക്താവിന്റെ അക്കൌണ്ടിലേയ്ക്ക് ട്രാൻസ്ഫർ ചെയ്യുന്നു	ICDS OFFICE	വനിത ശിസു വികസന വകുപ്പ് / LSGD നിർവ്വഹണം – ICDS സൂപ്പർവൈസർ (plan fund)
2)മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവർക്ക് സ്കോളർഷിപ്പ്	ശേഷി വികസന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പോകുന്ന മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവർ	മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവർക്ക് സ്ഥാപനത്തിലെ സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കൽ	പ്രതിമാസം സ്കോളർഷിപ്പ്, യാത്രാബത്ത, യൂണിഫോം അലവൻസ്, ഉല്ലാസയാത്രാ ചെലവ്, പഠന ഉപകരണങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കായി പ്രതിവർഷം 28500/- രൂപ ഗുണഭോക്താവിന്റെ അക്കൌണ്ടിലേയ്ക്ക് ട്രാന്സ്ഫർ ചെയ്യുന്നു.	ICDS OFFICE	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ് / LSGD/SJD, ഗ്രാമ പഞ്ചായത തലം നിർവ്വഹണം- ഐസിഡിഎസ് സൂപ്പർവൈസർ ബ്ലോക്ക് തലം - സി ഡി പി ഒ ജില്ലാ തലം – DSJO
3)സ്പീച്ച് ഒക്കുപ്പേഷൻ ആന്റ് ബിഹേവിയർ തെറാപ്പി	തെറാപ്പി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ഭിന്നശേഷിക്കാർ	ഭിന്നഷേശിക്കനുസൃതമായ തെറാപ്പികൾ സ്പെഷ്യലിസ്റ്റുകളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നൽകല്	ആലശ്യമായ തെറാപ്പികൾ തക്ക സമയത്ത് കൃത്യമായ ഇലവേളകളിൽ പഞ്ചായത്ത് / ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ നൽകല്	ബ്ലോക്ക് തല തെറാപ്പി സെന്റർ	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ് / LSGD/SJD നിർവ്വഹണം – ബ്ലോക്കുതല മാത്രം- സിഡിപിഒ അടിസ്ഥാന സൌകര്യ വികസനം – ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് - നിർവ്വഹണം - ബി ഡി ഒNISH, CDC, ICCONS DEIC എന്നിവ സംയോജിപ്പിച്ച് നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.
4.ഭിന്നശേഷി കലാമേള	ഭിന്നശേഷിക്കാർ	ഭിന്നശേഷിക്കാരെ മുഖ്യധാരയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് കലാ- കായിക കഴിവുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ	ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ കലാപരമായ കഴിവുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിയ്ക്കൽ	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ് / LSGD നിർവ്വഹണം – ഐസിഡിഎസ് സൂപ്പർവൈസർ
5. BRC / ബഡ്സ് സ്കൂൾ	ഭിന്നശേഷിക്കാർ	ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് അനസൃതമായ നൈപുണ്യ വികസനവും ഔപചാരിക	തൊഴിൽ നൈപുണ്യപരിശീലനവും ഔപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസം,	BRC / ബഡ്സ് സ്കൂൾ	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ്/ / LSGD നിർവ്വഹണം – അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറി മോണിട്ടറിംഗ് – ഐസിഡിഎസ് സൂപ്പർവൈസർ

		വിദ്യാഭ്യാസവും നൽകല്	സ്വയം പര്യാപ്തത കൈവരിയ്ക്കാൻ പ്രപ്തരാക്കൽ		
6. കാലേക്കുട്ടിയുള്ള വൈകല്യ നിർണ്ണയവും ഇടപെടലും	0-6 മാസം	കാലേക്കുട്ടിയുള്ള വൈകല്യങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിലൂടെ കുഞ്ഞുങ്ങളിൽ യഥാസമയം ഇടപെടലുകൾ നടത്തി പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുക അങ്കണവാടി വർക്കർ ട്രെയിനിംഗ് (ഇ ഡി ഡി) കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് ട്രെയിനിംഗ് നൽകല്	ഡവലപ്പ്മെന്റൽ തെറാപ്പി സ്പീച്ച് തെറാപ്പി ഒക്കുപ്പേഷണൽ തെറാപ്പി ഫിസിയോതെറാപ്പി	ബ്ലക്ക് പഞ്ചായത്ത്	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ്/ / LSGD നിർവ്വഹണം – സിഡിപിഒ ബ്ലോക്ക്തലം അടിസ്ഥാനസൌകര്യ വികസനം – ബ്ലോക്ക് തലം – നിർവ്വഹണം - ബി ഡി ഒ
7. സ്ഥാപനങ്ങൾ ഭിന്നശേഷി സൌഹൃതമാക്കൽ	ഭിന്നശേഷിക്കാർ	ബഞ്ചായത്ത് / ബ്ലോക്ക് / ജില്ലാ തലത്തിലെ സ്ഥാപനങ്ങൽ ഭിന്നശേഷി സൌഹൃതമാക്കൽ	തടസ്സ രഹിതമായ ഒരു സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലൂടെ ഭിന്നശേഷിക്കാരെ മുഖ്യധാരയിൽ എത്തിക്കുക	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് / ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്/ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പരിധിയിലെ സ്ഥാപനങ്ങൾ	/ LSGD നിർവ്വഹണം – എ ഇ , തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയർ
8. സെൻസറി പാർക്ക്	0-6 വയസ്സിന് ഇടയിലുള്ള ഭിന്നശേഷിക്കുട്ടികൾക്കും മറ്റ് കുട്ടികൾക്കും	സൂക്ഷ്മപേശി വികാസം സ്ഥൂലപേശിവികാസം സാമൂഹ്യവൈകാരിക വികാസം	കളിക്കാനുള്ള സ്ഥലം , പേരന്റിംഗ് കൌൺസിലിംഗ് (AUTISM, LD, HYPER ACTIVITY) എന്നിലയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് സെൻസറി പാർക്ക് ആവശ്യമാണ്	ബ്ലോക്ക് ജില്ലാതലത്തിൽ സൌകര്യപ്രദമായ സ്ഥലം	വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ്/ / LSGD നിർവ്വഹണം – സിഡിപിഒ ബ്ലോക്ക്തലം ജില്ലാതലം – DWCDO അടിസ്ഥാനസൌകര്യ വികസനം – ബി ഡി ഒ – എ ഇ- തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ്
9. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭം	ഭിന്നശേഷിക്കാർ (mild MR)	ICAR, KVK , എന്നിവയുമായി ചേർന്ന് ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് സ്വയം തൊഴിലും അതിലൂടെ സ്വയംപര്യപ്തത	സ്വയം തൊഴിൽ ട്രെയിനിംഗ് കോഴി വളർത്തലിനുള്ള അടിസ്ഥാന സൌകര്യം കൂട്, കോഴി എന്നിവയുടെ വിതരണം	ഗുണഭോക്താക്കളുടെ വീട്	കൃഷി വകുപ്പ്, സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ്, വനിത ശിശു വികസന വകുപ്പ്, കുടുംബശ്രീ, സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ നിർവ്വഹണം – ബ്ലോക്ക് തലം – സി ഡി പി ഒ ജില്ലാതലം – DSJO അടിസ്ഥാന സൌകര്യം – കൃഷി വകുപ്പ് നിർവ്വഹണം – Agricultural Officer മോണിറ്ററിംഗ് – ICAR, KVK, വിദഗ്ദർ, സി ഡി പി ഒ

		യും കൈവരിക്കൽ കുടുംബശ്രീ സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളുടെ സഹകരണ ത്തോടൊ മുട്ടകൾ വിതരണം നടത്തി ഗുക ഗുണഭോക്താക്ക ൾക്ക് ലഭ്യമാകുന്നതാ ണ്	മെഡിസിൻ സ്പ്രേ, തീറ്റ നൽകൽ, അവശിഷ്ടം നീക്കം ചെയ്യൽ എന്നിവയുടെ ട്രെയിനിംഗ്		